

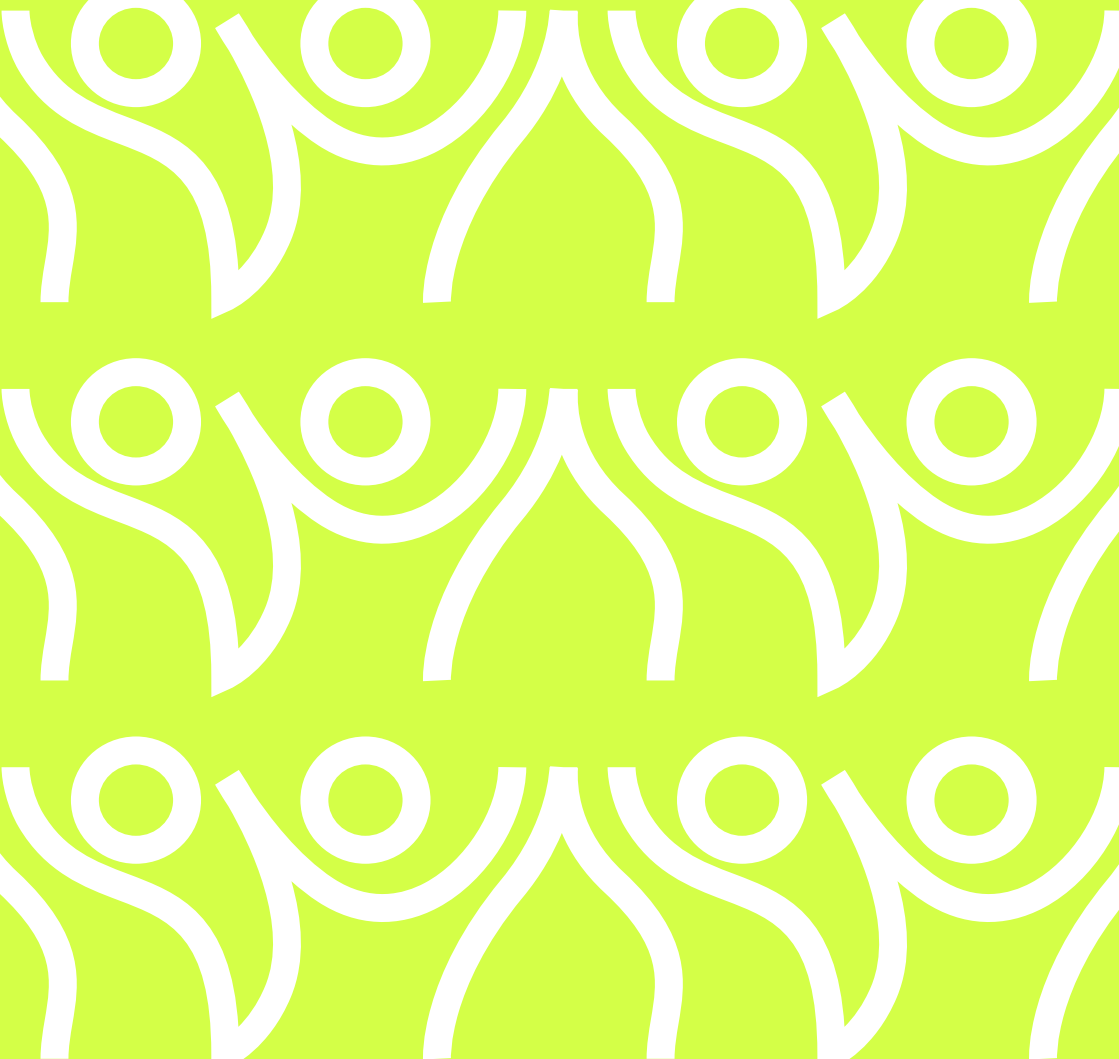

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO

Férový svět

**Přehled podpory pro osvětové
a vzdělávací aktivity**

2025

Milé dámy a milí pánové,

naše planeta tvoří rozmanitý, ale jednotný celek, za který sdílíme odpovědnost. V posledních několika staletích jsme zde v Evropě používali nástroje, které nám přinesly nárůst životní úrovně, blahobyt a bezprecedentní období bez války. Stálo za tím ale i pálení neobnovitelných zdrojů nebo využívání nespravedlivého nastavení mezinárodního obchodu, což vedlo také ke klimatické změně, snížení biodiverzity a zneužívání lidí jinde ve světě. Věříme, že spravedlivější budoucnost a důstojný život pro všechny stojí na spolupráci, přijetí odpovědnosti a aktivním přístupu. Jedním z klíčů je i certifikační systém Fairtrade.

Připravili jsme pro vás aktualizované vydání našeho přehledu toho nejzajímavějšího, co můžete z našich materiálů nebo příležitostí zapojení využívat. Každá drobná akce se počítá. Vyvěste třeba výstavu, zorganizujte promítání, využijte vzdělávací lekci nebo uspořádejte komunitní setkání na podporu pěstitelů ve světě.

Stanislav Komínek

Fairtrade Česko a Slovensko
stanislav.kominek@fairtrade.cz
+420 774 737 176

Foto: výstava Fairtrade funguje v hodonínském parku

Naše výstavy

Káвовá krize

(14 plakátů A2 o gramáži 250g/m²)

– výstava o současných problémech pěstitelů kávy v Latinské Americe: nízké výkupní ceny, rostoucí náklady a nejistota dobré sklizně kvůli změně klimatu, naštěstí je tu možnost připojit své družstvo do Fairtrade

• www.fairtrade.cz/kavova-krize

Cena kakaa

(14 plakátů A2 o gramáži 250g/m²)

– výstava o podmínkách pěstování kakaa v Pobřeží slonoviny, věnuje se tématům chudoby, dětské práce nebo kácení deštných pralesů, zároveň vysvětluje přínosy Fairtrade pro pěstitele

• www.fairtrade.cz/cena-kakaa

Fairtrade funguje

(14 plakátů A2 o gramáži 250g/m²)

– výstava o situaci dlouhodobě znevýhodněných pěstitelů kávy, kakaa nebo banánů v zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky, popisuje také fungování a dopady certifikačního systému Fairtrade

• www.fairtrade.cz/fairtrade-funguje

Výstavy i další naše materiály nabízíme zdarma, platíte jen jedno poštovné 200 Kč. Ke všem výstavám můžete využít vypracované vzdělávací lekce.

Foto: mapa světa na základní škole v Blansku

Mapa světa

Díky mapě Svět v souvislostech mohou studenti nahlédnout do komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Mapa upozorňuje na aktuální problémy, jejich příčiny a dopady na lidi i přírodu, a zároveň ukazuje několik pozitivních příkladů ze světa včetně fungování systému Fairtrade.

Materiál pomoci šedesáti jevů zařazených do šesti tematických celků nastiňuje, proč lidé na naší planetě čelí chudobě, sociálním nerovnostem nebo klimatické krizi. Jevy v mapě popisují témata pracovních podmínek, koloniální historie, klimatické změny, propojenosti světa, aktivních hnutí za změnu a Fairtrade.

Mapa ve fyzické podobě má rozměr 180 x 115 cm. Všech šedesát jevů je na mapě popsaných jednou větou, kterou však doplňuje obsáhlé vysvětlení na webu.

• www.fairtrade.cz/mapa

Mapu jsme vypracovali také v online podobě, najdete ji na adrese www.fairtrade.cz/online-mapa.

K mapě jsou k dispozici tři vzdělávací lekce:

Seznámení s mapou (13+, 45 min.)

– Co vede k důstojnému životu lidí na naší planetě? Základní seznámení s šesti tématy mapy.

Planeta v ohrožení (13+, 45 minut)

– Rozumíme základním pojmům, které souvisí se změnou klimatu? Práce s pojmy a pohádkovým příběhem

Hybatelé světa (11+, 45 minut)

– Jak lidé přispívají k tvorbě spravedlivějšího a udržitelnějšího světa pro všechny? Práce s budování spravedlivější společnosti.

Foto: vzdělávací desková hra Coffee Heroes je určena pro 2 až 6 hráčů

Desková hra

Naše autorská desková hra Coffee Heroes přibližuje život pěstitelů a pěstitelek kávy v Latinské Americe. Stejně jako oni v reálném životě je potřeba během hraní této deskové hry mít trochu štěstí, zapojit se fyzicky a řešit dopady klimatické změny i celého byznysu.

Ve hře se hraje za jednu ze šesti reálných postav, kteří skutečně existují: Juan, Luz, Aladino, Maria, Romelia a Medardo. Cílem je zajistit pro sebe a svou rodinu dobré živobytí a stát se pěstitelem nebo pěstitelkou kávy na co nejvyšší úrovni, ideálně dostat se alespoň do pěstitelského družstva nebo ještě lépe připojit se do systému Fairtrade a najít si přímé odběratele kávy.

Nejedná se o složitou strategickou hru, hráči postupují díky hodu kostkou a případným bonusovým klikům či dřepům. Postup hráče v každém kole ovlivňuje klimatická situace a štěstí snad přinesou byznysové karty: postavíte

na pozemku úly, zachráníte potůček, propadnou se ceny kávy na burze, pomůžete kamarádovi? Hra je určena pro hráče od 10 let věku a zabere 45-90 minut. Připravili jsme k ní také vzdělávací lekci s reflektivní částí, aby studenti mohli po zahrání probrat téma a prožitek ze hry. Informace ke hře najdete na

• www.fairtrade.cz/coffee-heroes

Přiblížte studentům téma klimatické změny a nastavení mezinárodního obchodu pomocí této vzdělávací deskové hry.

Foto: natáčení dokumentu
Kávová budoucnost v kolumbijských horách

Filmy k promítání

Kávová budoucnost

(2024, CZ, 39 minut)

– náš autorský dokument popisující situaci pěstitelů kávy v Latinské Americe, kteří se musí vypořádat s nízkými výkupními cenami a dopady klimatické změny, film se věnuje tématům změny klimatu, chudoby pěstitelů, ale také nastavení mezinárodního obchodu, ochraně životního prostředí i spiritualitě původních obyvatel. Snímek byl v roce 2024 oceněn na 40. Mezinárodním filmovém festivalu Agrofilm.

• www.fairtrade.cz/kavova-budoucnost

Ochránci pralesa

(CZ, 12 minut)

– film Fairtrade Foundation o pěstitelích kakaa, kteří žijí na okraji deštného pralesa Gola v západoafrickém státě Sierra Leone. Chtějí se důstojně uživit pěstováním a zároveň nepoškozovat prales.

• bit.ly/film-ochranci

Ve stínu kakaovníku

(2020, CZ, 22 minut)

– náš autorský dokument se zaměřuje na podmínky pěstování kakaa v západní Africe, přibližuje příčiny dětské práce a kácení deštných pralesů v Pobřeží slonoviny. Film uspěl na MFF Karlovy Vary a na 36. MFF Agrofilm získal ocenění za nejlepší zpracování mezinárodního tématu.

• bit.ly/film-kakaovnik

It's bean too hot

(ENG, CZ titulky, 25 minut)

– dokument Hedviky Michnové o tom, jak se pěstitelé kávy vypořádávají se změnou klimatu (link prosím dále nešířte)

• bit.ly/film-bean

Foto: vzdělávací seminář pro EVVO koordinátory

Vzdělávací lekce

Kávová budoucnost: byznys

(13+, 45 minut) – Proč žijí pěstitelé kávy v chudobě? Práce s byznysovou částí dokumentu Kávová budoucnost.

Kávová budoucnost: klima

(13+, 45 minut) – Jak ovlivňuje změna klimatu pěstitele kávy? Práce s klimatickou částí dokumentu Kávová budoucnost.

Ochránci pralesa

(13+, 45 minut) – Jak lze při pěstování kakaa chránit životní prostředí a deštné pralesy? Promítání dokumentu a práce s texty pomocí metody INSERT.

Kávová krize

(12+, 45 minut) – S čím se musí potýkat pěstitelé kávy? Práce s texty stejnojmenné výstavy.

Ve stínu kakaovníku

(13+, 45 minut) – Jaké jsou podmínky pěstování kakaa v západní Africe? Promítání dokumentu a následná reflexe ve skupinkách.

Záhada levných banánů

(12+, 60 minut) – Jak je rozložena síla mezi jednotlivé hráče v dodavatelském řetězci banánů? Interaktivní hra a práce s textovými kartami.

Geneticky modifikovaná bavlna

(12+, 45 minut) – Jaké dopady má využívání GMO bavlny na pěstitele v Indii? Příběhy lidí a diskuse k dopadům.

Fairtrade funguje

(12+, 45 minut) – Jak pomáhá systém Fairtrade pěstitelům a pěstitelkám ve světě žít lepší život? Práce s texty stejnojmenné výstavy.

**Všechny tyto i další
vzdělávací lekce
z produkce Fairtrade
Česko a Slovensko
najdete na**

www.fairtrade.cz/vzdelavani

Foto: do akce Výstava na stromech se každý rok zapojuje přes stovku dobrovolníků

Celorepublikové akce

Koordinujeme dvě velké osvětové akce, do kterých se se můžete připojit jako místní organizátoři nebo organizátorky! Pošleme vám zdarma podklady k organizaci i vzorové tiskové zprávy.

Férová snídaně

je komunitní piknik na podporu pěstitelů ve světě a koná se každoročně druhou květnovou sobotu na Světový den pro fair trade. Na více než stovce míst v České republice se lidé scházejí a společně snídají fairtradové a lokální dobroty.

• www.ferovasnidane.cz

Výstava na stromech

je výstavný happening a probíhá vždy začátkem října během Týdne důstojné práce. Každý rok se téma akce mění, poslední ročníky se věnovaly pěstování kakaa, bavlny a kávy. Uspořádejte výstavu i ve svém parku nebo na náměstí!

• www.vystavanastromech.cz

Při plánování akcí přemýšlejte nejen o samotném tématu akce a jejím dopadu, ale i o hodnotovém rámci, který člověk často nevědomky komunikuje navenek. Využijte k tomu náš manuál Informujeme o světě.

• www.fairtrade.cz/informujeme-o-svete

Foto: setkání městských a školních týmů na konferenci v Praze

Fairtradová města a školy

Podílet se na lepší budoucnosti pro lidi i celou naši planetu není jednoduché. Nebuďte na to sami.

Spojte se s lidmi ve svém okolí, spolupracujte s dalšími organizacemi. Zapojte se do sítí jako Světová škola (www.svetovaskola.cz), Ekoškola (www.ekoskola.cz) nebo naší kampaně Fairtradová města a školy (www.fairtradovamesta.cz).

Fairtradová města a školy je mezinárodní iniciativa označování míst, kde místní skupiny lidí podporují fair trade. Cílem kampaně je osvěta o fair trade a podpora prodeje fairtradových výrobků v daném místě. A tím podpořit lepší život pěstitelů kávy, kakaa nebo banánů v zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky.

V zapojených městech i školách fungují místní týmy, řídicí skupiny. Plánují akce ke zvýšení informovanosti o situaci pěstitelů a pěstitelek ve světě i dopadech systému Fairtrade na jejich životy. Ve školách se věnují globálnímu vzdělávání. Využívají fairtradové

výrobky. Spolupracují s místními organizacemi. Sdílí příklady dobré praxe. Připojte se do komunity Fairtradových měst a škol i vy.

Do kampaně je v České republice zapojeno přes 70 obcí a škol.

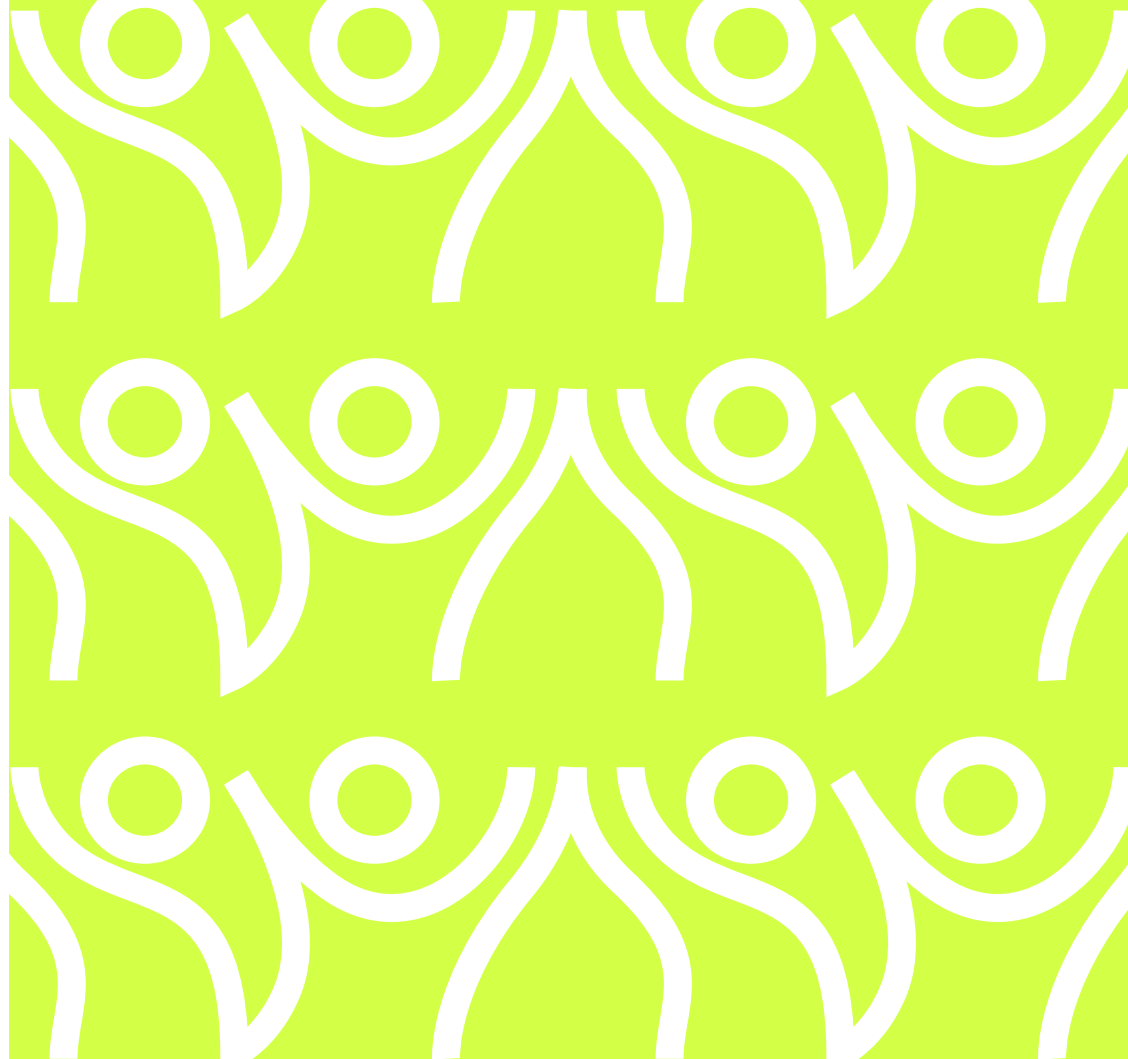
Globální vzdělávání

Globální vzdělávání nás směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život. Pojďme poznávat globální souvislosti a vzájemné vztahy, rozšiřovat náš eurocentrický pohled, svět vnímat i z perspektivy lidí v jiných částech planety. Nejde ale jen o to komplexně nahlížet na jednotlivé procesy a složitá témata, globální vzdělávání se zaměřuje také na principy a hodnoty. Usiluje totiž o to, abychom se mohli a chtěli aktivně podílet na samotném řešení.

Většinu českých materiálů ke globálnímu vzdělávání najdete na www.globalnivzdelavani.cz.

Využít ale můžete i nový přehled TOP 10 globálního vzdělávání, který nabízí protříděný výběr individuálních tipů od expertů z deseti nejvýznamnějších organizací, které se u nás věnují globálnímu vzdělávání:

• www.fairtrade.cz/top10

Díky za spolupráci.

Fairtrade Česko a Slovensko je nevládní nezisková organizace, která se zabývá podporou myšlenky fair trade a zároveň je oficiálním zástupcem Fairtrade International pro Česko a Slovensko. Komunikujeme s certifikovanými výrobci, podílíme se na propagaci Fairtrade a podporujeme aktivní lidi v osvětě a vzdělávání o globálních souvislostech ve světě.

www.fairtrade.cz

Projekt byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury
v rámci Zahraniční rozvojové spolupráce ČR.